

[Erik Eriksen.]

valgsarbejdet med dem, vil det vise sig, hvor realistiske forslagene er som forhandlingsgrundlag. En saglig og tidssvarende lovgivning på disse områder kan blive en meget værdifuld hjælp til en bedre fordeling af boligmassen, og herigennem ville man også nå et stykke vej i retning af at skabe den nødvendige bevægelighed på arbejdsmarkedet.

Må jeg endelig sige, at det er jo rigtigt — hvad der fra forskellig side er givet udtryk for — at vi langt fremover vil komme til at føle, at vi undlod at bruge årene efter 1952-53, som overalt ude omkring var præget af gode konjunkturer, til udbygning af vort erhvervsliv. Som jeg også tidligere i dag har været inde på, har vi brug for store investeringer til omstillingen af vort erhvervsliv, til at skaffe arbejdspladser for tilgangen af unge og til at følge med i den hurtige tekniske udvikling. Det er meget store opgaver, der hidtil er blevet forsømt.

Landbrugets problemer er naturligvis i nogle tilfælde sammenfaldende med det øvrige erhvervslivs, men samtidig har landbruget sin særegne problemstilling derved, at næsten alle lande søger at beskytte deres eget landbrug mest muligt. Den ene gang efter den anden har dansk landbrug således måttet se et marked blive indskrænket eller helt falde bort, fordi man af beskyttelsesgrunde har ønsket at holde en konkurrence-dygtig eksport ude.

De senest vedtagne landbrugslove imødekom jo ikke landbrugets ønsker om en sænkning af omkostningsniveauet. Hverken inden for Landbo- eller Husmandsforeninger er der tilfredshed. Husmændenes formand har endda udtrykt sig meget stærkt om, at „resultatet ikke står mål med anstrengelserne“, og at „det er husmændene, der har betalt gildet“. Der er således ingen tvivl om, hvorledes væsentlige dele af landbruget følger det. Sænkningen af ejendomsskatterne og ændringen af pristallets beregningsmåde blev til en nådsensgave i retning af de amtskommunale skatters reduktion og så et udvalg.

Må jeg i denne forbindelse indskyde den parentes, at jeg finder det absolut forkert, at den højtærede finansminister har nægtet Fællesrådet for danske Tjenestemand-

Funktionærorganisationer sæde i det udvalg, som er nedsat for at tilvejebringe et mere fornuftigt lønregulerende pristal. Det må indrømmes, at funktionærerne har et berettiget krav på at være med såvel til dette som til overvejelserne omkring de fremtidige ansættelsesforhold i staten. Forhåbentlig erkender den højtærede finansminister, at han her har begået en fejl, som må berigtiges.

Jeg vil så gerne vende tilbage til landbrugets særlige afsætningsproblem: de beskyttede markeder. Dette giver landbruget en ganske særlig stilling — det er derfor, jeg nævner det — i de europæiske markeds-overvejelser. De seks lande har nu dannet fællesmarked, og der er ingen tvivl om, at det er et markedsområde, der vil få stadig større betydning for dansk landbrugsafsætning; det behøver jeg vist ikke at komme nærmere ind på. Det, jeg gerne vil understrege, er dette, at trods alle smukke ord om muligheden for tosidede aftaler er der ingen tvivl om, at disse fællesmarkedslande, alt andet lige, vil udvikle en stigende samhandel med landbrugsvarer, således at de danske produkter vil få stadig sværere ved at finde afsætning inden for deres område.

Opnås der enighed om et frihandelsområde, som tager hensyn til dansk landbrugs rimelige, jeg kunne også sige livsvigtige interesser, vil dette problem naturligvis være løst; samtidig ville der være nået en løsning på det sideløbende problem: det britiske marked. Dette er for mig at se kernepunktet i hele drøftelsen omkring markedsplanerne, og derfor har også planen om det nordiske marked måttet træde i baggrunden. Der er herhjemme et meget stærkt følelsesbetonet ønske om en nær sammenknytning mellem de nordiske lande. Jeg deler helt og fuldt denne indstilling, men det er jo altid klogt i hvert fald at søge at se realiteterne i øjenene, og realiteten er, at det nordiske samarbejde på dette område slet ikke kan stå alene. En stillingtagen på dette felt må afvente resultatet af forhandlingerne om de europæiske markedsplaner.

Fra venstres side har vi givet tilslutning til, at regeringen undersøger mulighederne for en for Danmark tilfredsstillende tilslutning til det frihandelsområde, hvorom der i lang tid har været forhandlet, og hvor det navnlig er placeringen af landbrugsvarerne,